

Brief van J.C. Philpot aan Dhr. Isbell
overgenomen uit 'Levensbijzonderheden en brieven'

Stamford, 9 januari 1840

Mijn waarde Vriend!

Reeds dagen lang zag ik naar enig bericht van u uit, om uw toestemming te verkrijgen tot het opzenden van J.G.'s brief aan de Standaard. Maar aangezien gij niet schrijft, vermoed ik dat gij antwoord verwacht op uw vriendelijke letteren. Inderdaad, vanwege duisterheid des gemoeds en vleselijkheid des harten, ben ik vaak ongeschikt aan iemand te schrijven. Meestentijds is het eb en vloed bij mij, en wanneer het getij zich wendt en de vloed begint, dan vind ik mij gedwongen alle gaten en sluizen te openen en mij neer te zetten om te schrijven. Ik ben vaak het meest bekwaam en gewillig om te preken en te schrijven, wanneer de gelegenheden niet dienen. En wanneer de tijden aanbraken, dan waren de gedachten verloren, de gewaarwordingen verdwenen, de dauw opgedroogd, de warmte geblust en de spijs koud en smakeloos geworden. Soms gevoel ik onder mijn wandeling of aankleden zulk een ijver, leven, kracht, denkbeelden en woorden, dat ik met vrijmoedigheid het woord des levens zou voorstellen, of de waarheid schrijven met tegenwoordige geur en beslistheid. Maar als ik daarna op de kansel stond of de pen opnam, dan waren niet alleen de kracht en het gevoel verdwenen, maar ik miste zelfs de gedachtegang, de Schriftteksten en het licht dat ik erover had, en al de helderheid van de denkbeelden waren weggevoegen, en ik vond mij opgesloten, verlegen, verward en schier zonder woorden. Nu eens heb ik zodanig over een tekst gesproken, dat ik er mijzelf over verwonderde; en dan eens was ik, sprekende over dezelfde woorden, zo gesloten, dat ik nauwelijks een denkbeeld kon uitwerken, of een volzin kon uitspreken, dat naar mijn oordeel op de zaak zelf toepassing had; en ik verwonderde mij dat de mensen mij ooit weer wilden horen. Veel Calvinistische leraars kunnen dezelfde preek over dezelfde woorden voor meerdere vergaderingen uitspreken; maar dat is mij niet mogelijk. Voor elke leerrede en iedere gelegenheid ben ik afhankelijk van de Heere; en vind een verschillende gedachtegang, of onderscheidene manier om mij uit te drukken, al naar mate de vergaderingen zijn. Ook kan ik niet schrijven wanneer mij lust, noch mijn gedachten en gevoelens uitdrukken wanneer ik het zou wensen. Tegenover sommige van mijn correspondenten gevoel ik mij gesloten, en de inkt bevriest als het ware in mijn pen; terwijl voor anderen mijn pen is als van een vaardige schrijver, en ik kan de gedachten mijns harten meedelen gelijk mijn hand zich beweegt over het papier. 'Kunnen ook twee te samen wandelen tenzij zij overeengekomen zijn?' vraagt de Heilige Geest; en de ondervinding van alle eerlijke mensen antwoordt: 'neen!' Huichelaars en geveinsden kunnen te samen wandelen; en zo kunnen de vijanden van de waarheid, gelijk Herodes en Pilatus, samen verenigd gaan gelijk bloedhonden, om een dierbaar leven na te jagen. Mijn ondervinding in de laatste zeven of acht jaar was, dat het het beste is veel voor mijzelf te houden, en niets te zeggen tot mensen, met wie ik geen hartelijke vereniging gevoel. Sommigen noemen dit hoogmoed, anderen bitterheid des geestes, maar een valse vereniging zonder een geestelijke heeft mij nooit iets anders gegeven dan kwelling en angst. Bastaarden en knechten zullen nooit anders dan verspieders en vijanden zijn. (Gal.2:4) Ismaël zal Izaäk bespotten, schoon ook in hetzelfde huis geboren; en ook laten de twee zaden, tussen welke God vijandschap gesteld heeft, zich door geen menselijke wijsheid verzoenen. En hoe walgelijk en ondragelijk mij ook het gezelschap van wereldse mensen moge wezen, toch beken ik eerlijk dat de tegenwoordigheid en de omgang van een zedig mens, die mij volstrekt niet kwetst door zijn wereldsgezindheid, mij dragelijker is dan de vleiende taal van een verharde belijder. Ik hoop immer de omgang van beiden te vermijden, maar ik zou toch veel liever met de een dan met de ander een groten weg afleggen. Ook heb ik het nooit zeer verstandig geacht, zulken de gevoelens van mij hart mee te delen. Zo iemand danst, verachten zij hem, gelijk Michal David deed; en zo iemand neergeworpen is verachten zij hem ook. Bij hen is de profeet een dwaas en de geestelijke mens is een dwaas; en schoon hun tong vleit en hun woorden zachter zijn dan

boter, is het hun er om te doen, dat zij de rechtvaardige in het geheim te beter kunnen slaan en treffen.

Vroeger voelde ik mij aangetrokken door iedereen, die van Jezus Christus sprak; maar ik heb daaromtrent veel geleerd, en mijn genegenheden vloeien thans in een nauwer kanaal, en ik geloof te dieper naarmate zijn breedte minder wordt.

'Zo velen als er naar deze regel zullen wandelen, over dezelve zal zijn vrede en barmhartigheid, en over het Israël Gods.' En welke is die regel? 'Een nieuw schepsel in Christus Jezus.' Zo zegt de Geest door Paulus, en alzo antwoord ik: 'Amen!' Geen nieuwe belijdenisgeschriften, dat zou de letterkennis vermeerderen; geen nieuwe levenswandel, dat zou een verbeteren niet wederbaren van zondaars te zijn; geen nieuwe tongen, dat zou slechts vleiende sprekers maken. Aangaande alles, wat minder is dan een nieuw schepsel, moeten wij op de vraag: 'Is het vrede, Jehu?' antwoorden: 'Wat vrede, zolang als de hoererijen van uw moeder Izébel, en hare toverijen zo vele zijn?' Doch in deze strijd hebben wij op geen beter onthaal te rekenen dan onze voorgangers ten deel viel. Indien zij de Zaligmaker gehaat hebben, zij zullen ook de gezaligde haten, en indien zij Hem beëlzebul genoemd hebben, hoe veel te meer Zijn huisgenoten.

Ik heb iets gehoord van vriend en zijn broeders huwelijk. Hij schijnt zeer ingenomen en dankbaar te zijn met alles wat hij hoorde en zag. Gij zult bemerken, dat hij geen mens is van een krachtig gemoed noch diepe bevinding; evenwel houd ik hem voor iemand, die de waarheid in oprechtheid lief heeft en ook deelachtig is. Maar hij is niet wat een van mijn vrienden gewoonlijk noemt: een man uit het voorste gelid. Hij is beter geschikt te ondersteunen dan vóór te gaan, beter te volgen dan te leiden. Zulken zijn niettemin bruikbaar, wanneer zij zichzelf en hun eigen zwakheid bewust zijn, waarvan ik geloof dat hij geen vreemdeling is, en tevreden zijn met de legerpot te mogen koken, of pluksel voor de gewonden bijeen te brengen, liever dan de verloren hoop het hoofd te bieden. Voordat ik hem kende, werd hij door de bouwlieden, die funderen noch metselen verstaan, vooraan geplaatst; en ik geloof dat veel omgehouden werd voordat het op de juiste lengte afgemeten was. Helaas, helaas! Hoe velen zouden in een kerk tot niets geperst worden, als zij door de hand des Geestes aangegrepen werden. En veel anderen zouden in de pers tot een treurige onbeduidendheid inkrimpen. Gij kunt er op rekenen, dat er bij al het licht in onze dagen toch weinig genade is. De meesten beroemen zich op een valse gift, en zijn potscherven met schuim van zilver overtogen. De beste onderwezenen roepen uit: 'Mijn magerheid, mijn magerheid, wee mij!' en treuren over hun onvruchtbaarheid en dodigheid. De belijdende Kerk is in een Laodicese staat, zeggende, dat zij rijk en verrijkt is, en geen dings gebrek heeft. Zij bevorderen lezingen zonder haar kracht te kennen of daarna te trachten, en rusten op de algemene zekerheid der uitverkiezing, zonder zich bewust te zijn of begeerte te hebben zich er één van te gevoelen. Antinomiaanse vermetelheid is het veelhoofdige monster van onze belijdende dagen, de veroordelende zonde van het Calvinisme, gelijk de zelfrechtvaardiging van de Arminianen is. De mijlstenen zijn niet wijder gesteld dan in de dagen van Hart, en de weg daartussen is nog steeds verborgen voor het oog van de gier. Indien verzoeking, twijfelingen, vrees, kruis en verdrukking ons terug houden van een roepen: 'Vrede! Waar geen vrede is', dan is dat veel beter voor ons, dan gerust te zijn in Sion. Ons vlees heeft het gemak en zinnelijke verzekering lief, en het afwezen van beproevingen bevordert en brengt voort datgene, wat het vlees bemint. Maar in zulke tijden, wanneer het van binnen alles dodig is, hoe spoedig vervliegt dan al de kracht der Godsdienst, hoe koud zijn onze gebeden, hoe duister en verborgen is het Woord der waarheid, hoe stomp en werelds is ons verkeer, hoe ijdel en zelfvoldoend zijn onze gedachten, en hoe zwak zijn onze kanselbedieningen! De Godsdienst wordt een last, en alles wat daarmede in betrekking staat taakwerk; terwijl wij al de tijd wel gevoelen, dat wij niet zijn wat wij eertijds waren, en toch kunnen wij, als een die droomt, niet zeggen wat en waar wij zijn. Maar wanneer de ingang van het woord der bestraffing of der belofte licht geeft, dan wordt ons de weg, in welken wij zijn, meer of minder duidelijk, onze afwijkingen kastijden ons, onze magerheid staat in ons binnenste op om tegen ons te getuigen en wij roepen uit: 'Voer mijn ziel uit de gevangenis; verlos mij om uw barmhartigheid; bezoek mij met Uw heil, en verhef over mij het licht van Uw heerlijk

aangezicht.' Maar wij worden aldra terzijde afgeleid gelijk een gebroken boog, en hoereren onze afgoden achterna onder alle groene boom. Gelijk een woudezel van de wildernis, also snuiven wij de wind op naar ons vermaak, en wie kan ons in onze gelegenheden omwenden.

Gij vraagt mij, hoe ik overtuigd werd van de doop der gelovigen? Ik zou niet weten iets toe te voegen aan hetgeen ik daaromtrent heb geschreven. Toen het onderwerp eerst post vatte in mijn gemoed, wendde ik mij in vijandschap daarvan af, aangezien het mij was alsof een man, met een zaag in zijn hand gereed stond om mijn appelboom om te houwen, die gouden appels droeg. Zoveel was mij duidelijk, dat als de doop van de gelovige de enige Schriftuurlijke was, ik moest breken met een stelsel, dat zich op de kinderdoop of besprenging grondt. Doch ik had er noch neiging toe noch geloof voor, temeer daar mijn gezondheid maar redelijk was en mijn gehele inkomen uit de gevestigde kerk kwam. Evenwel zag ik in, dat de Schrift geen andere doop beveelt noch er een voorbeeld van geeft; waar nog bij kwam een gezicht van de ontzaggelijke spotternij van de dienst der Engelse kerk in het besprengen der kinderen, aan welken ik gelukkig steeds ontkwam, omdat ik een hulpprediker had, die dat zowel als alle ander vormelijk werk verrichtte. Omtrent die tijd waren er ook van mijn vrienden, die zich van de Staatskerk afscheidten en gedoopt werden, en dewijl ik in gelijke vriendschapsbetrekking met hen bleef verkeren en wij nogal eens dit onderwerp bespraken, werden mijn overtuigingen steeds sterker, totdat zij eindelijk alle banden en boeien overtroffen, en mij uit Babylon deed gaan.

Omstreeks zes maanden, nadat ik de Staatskerk verlaten had, werd ik door de heer Warburton gedoopt, en heb er sindsdien nooit aan getwijfeld of het een Evangelische ordonnantie is, schoon ik er geen trek toe heb om er een Schibboleth van te maken, of het tot een verhevene plaats van mijn bediening te stellen. De wijze waarop zoveel Baptisten daarover handelen staat mij tegen, want het schijnt hun alles in allen - en het grote keerpunt te zijn; en daarom merk ik het liever aan als een bevel, dat uit Goddelijk onderwijs en liefde moet gehoorzaamd worden. 'Indien gij Mij lief hebt, zo bewaart Mijn geboden.' Doch sommigen van mijn liefste vrienden en beste hoorders zijn geen baptisten, en dat is geen hefboom nog struikelblok tussen onze vriendschap en liefde.

Niettemin kan ik de heer Triggs noch wijlen Mr. Fowler toegeven, dat het een onverschillige zaak is, of in onze ijver voor geestelijke wezenlijkheid zulk een duidelijk bevel des Heeren maar ter zijde te stellen, en de handelingen van Zijn Apostelen tot niets betekenende dingen en schaduwen te verlagen. Jezus is de Wetgever van Zijn uitverkorenen, en wie Zijn bevelen minachten vereren Hem weinig. In Matth. 5:19 lezen wij een ontzaggelijk woord, en gij mocht wel bedacht zijn op het verschil, dat er bestaat tussen overtreding door zwakheid, en het verzuimen door minachting of verachting door verharding des harten. En ik meen te mogen zeggen, dat gij de scherpe snede van dat genoemd vers zult gevoeld hebben, in die uitdrukking: 'En de mensen alzo zal geleerd hebben.' De gedachte is mij wel eens tot troost geweest, dat welke mijn overtredingen ook mogen geweest zijn, ik de mensen toch zo niet geleerd heb, en heb nimmer enige afwijking van het enge en nauwe pad gerechtvaardigd hetzij voor mijzelf of anderen. En hier stel ik een groot verschil tussen de tegenstanders van de doop en de verachters ervan.

S. heeft er tegen gepredikt, en ik geloof dat hij de doop der gelovigen belachelijk voorstelde. Daarom wilde ik de gelegenheid om met hem te corresponderen niet voorbij laten gaan, zonder hem zijn dwaling onder ogen te brengen. Dit heeft wederzijds een warme discussie tot gevolg gehad, en als ik in mijn antwoord hem voorstelde, dat ik misschien éénmaal per jaar over de doop van de kansel spreek, dan kon hij niet verstaan, hoe ik daarin getrouw geacht kon worden, terwijl ik hem tegenstond als die dezelve verloochent. Hij zag het onderscheid tussen het blind zijn voor, en tegenstaan van, een waarheid niet in. Had gij b.v. over het onderwerp gezwegen, ik zou het niet te berde gebracht hebben; maar had gij het bestreden, ik zou het verdedigd hebben, en ik zou menen, dat dit onderscheid zeer verstaanbaar is.

Als uw kerk niet baptistisch is, dan zult gij ondervinden, dat het spreken over de doop alles in vlam zal zetten, en een oorzaak van twist blijkt te zijn. Maar ik wil niet, dat gij het verkleind voorstelt, wanner de Heere het op uw ziel geboden heeft, en de krachtigste preek die gij erover

preken kunt, zou zijn om uzelf aan de doop te onderwerpen. Niettemin zou de storm ook het oude kaf kunnen uitwannen, met hetwelk u ongetwijfeld zeer bezet bent, dan uzelf wenst en weet. Gij hebt waarschijnlijk wel eerder opgemerkt, dat de oude leden van de kerken gewoonlijk niet de meest geestelijken of leerzaamsten zijn, en dat onze eerste hoop en verwachting gevestigd is op hen, die de Heere ons als zegelen op onze bediening gaf. En gij zult ondervinden, dat de doop meer ergernis geeft aan de oude leden dan uw andere prediking, omdat het een meer voelbaar punt is en het voor hen de verkenningssplek is, van waaruit zij hun geschut stellen tegen wat zij noemen: uw bitteren geest enz. Dat het u daarom een keerpunt zij; en nochtans zij het zo niet voorgesteld, maar enkel als een waarheid door de Heere geleerd.

Het is goed, dat wij ons weinig bekommeren over de mensen. Ik heb, mijns inziens, voldoende reden om de meeste leraars te vermijden, en ook zijn er maar weinigen met wie ik vereniging gevoel. De beschouwing van Hawker en Huntington in de evangelische standaard, gemeenlijk aan mij toegeschreven, heeft velen vergramd, die nimmer enige kennis hadden aan de bevinding, die daarin gesproken wordt. En daarom is ook hun taal: 'Meester! Als gij dit zegt, dan veroordeeld gij ook ons.' Evenwel de waarheid zal blijven bestaan, ook wanneer de wereld in lichte laaie vlam gesteld zal zijn.

Uw toegenegen Vriend ,

J. C. P.